METSÄTALOUS

Olenpa kuullut, että jossain meitä kutsutaan jo Sora-Ensoksi. **MARKKINOINTIPÄÄLLIKKÖ KIRSI NORDSTRÖM, STORA ENSO**

Teura ottaa metsärahat polttopuina

Kilpahiihtäjänä tunnettu Pertti Teurajärvi ei myy metsää kirveelläkään. Puut tarvitaan kiinteistöjen lämmitykseen.

KARI LINDHOLM

”Kaadan polttopuurangat lehteen yläkuulla ja kuivatan ne sitten ainakin kahden kesän yli”, kertoo metsänomistaja Pertti Teurajärvi Kolarista.

KOLARI
Metsänomistaja **Pertti Teurajärvi**, 61, Kolarista sanoo, että pienen metsänomistajan, joka tarvitsee jatkuvasti polttopuuta, ei auta tehdä kovin suuria metsäkauppoja. Jos tilan metsät olisi parturoitu sileäksi, edessä olisi polttopuiden osto, ja se tulisi kalliiksi.

”Jos mie möisin mettät, mitäs mie sitte polttasin pesässä. Rahat ei vanhene kauon pankkitilillä, eikä se mettärahoila ostettu mersukhan ole kovin kauon tuore. Eikä siinä olis ennää lapsile mithän otettavvaa”, Teura virkkoo hymyssä suin.

Metsä antaa Ylläksen Ahmalle hyvän tilin joka vuosi. Se tulee säätönä lämmityslaskussa.

Vielä joku vuosi taaksepäin mies pätki polttopuurangat pokasahalla ja halkoi ne kirveellä.

Nyt mies on jo taipunut klapikoneen apuun. Tilan metsästä hakataan polttopuuksi yhteensä lähes sata mottia koivurankaa vuosittain. Koivut kaadetaan lehteen kesällä ja aina yläkuulla. Lanssiin ne ajetaan moottorikelkalla ja parireellä kevättalvella.

Verotusyhtymä veljen kanssa

Teura omistaa 160 hehtaarin kotitilan yhdessä velipoikansa kanssa. Miehillä on yhteinen ja sopuisa verotusyhtymä 20 vuoden takaa. Veljekset ostivat Teurajärven kylällä Ylläsjokivarressa sijaitsevan rintamamiestilan vanhemmiltansa sukupolvenvaihdoksen yhteydessä.

Hiihtokunto tuli kovasta työstä

KOLARI
Rajavartijana toiminut **Pertti Teurajärvi** voitti maastohiihdon 10 kilometrin olympiakullan Suomen viestijoukkueessa Innsbruckissa vuonna 1976. Joukkueessa hiihtivät myös **Juha Mieto**, **Matti Pitkänen** ja **Arto Koivisto**.

”Hiihtovuosina hain pohjakuntoa klapirantheelta. Polttopuun hakkaus kirhveelä oli hyvä harjoitusmuoto, jota vois kokkeila vieläkin”, Teurajärvi kertoo.

Teura sanoo, että kova pohjakunto on peräisin kotitilan töistä. Sähköjä ei ollut, vesi ja puut kannettiin sisälle.

”Pohjat lyöthin kunthon asutustilan maatöissä. Pokasaha, kirves ja kuokka. Siinä oli työkalut, millä pellot raivathin. Kymmenvuotias ei ollu liian nuori niihin töihin.”

Hän sanoo, että tänä päivänä urheilija saa harjoittaa melkoisen määrän kuntourheilua, jos samanlaisen kunnon aikoo hankkia. Mies hämmästelee, miksi vanhojen aktiivihiihtäjien kokemus ja tieto eivät kelpaa valmennukseen.

Teuran mukaan nykyhiihtäjät treenaavat itsensä piippuun jo kesäkaudella. Voimat karkaavat liian kovan harjoittelun takia.

”Valmentajat ei ymmärrä hiihon pääle mithään. Sitäpaitti lähes kaikki rahat mennee urheilujohtajille eikä urheilijoille. Siinä on vaikea treenata, jos tilipussi ei ole kunnossa ja rahat ovat kerjuussa.”

Mies sanoo urheilijoiden vakaan toimeentulon olevan menestyksen edellytys.

”Mulle ja Koivistolle Rajavartiosto makso palkan tilile joka kuukausi. Mieto ja Pitkänen saivat palkkansa liikunnanohjaajina.”

”Isänmaallisuus oli olympialaisissa meille kauhean tärkeä asia. Aivan ku oltais soassa oltu. Venäläistä ja ruottalaista vastaan siinä taistelthin”, Teura myhäilee.

KARI LINDHOLM

KUKA?

Pertti Teurajärvi

Entinen kilpahiihtäjä Kolarista
Tuli tunnetuksi nuorten MM-kisojen pronssista 1971
10 km viestin olympiakultaa Innsbruckista 1976
10 km viestin MM-hopeaa Lahdesta 1978
10 km viestin olympiapronssia Lake Placidista 1980
16 aikuisten SM-mitalia ja nuorten SM-hopea
Harrastaa liikuntaa, metsätöitä, metsästystä, kalastusta ja poronhoitoa

» Se on tosi, että mettästä ei lopu puut koskhan, jos sitä hoijethan harkiten.«
PERTTI TEURAJÄRVI

”Sitä mie voin kyllä suositella muillekin, jos on sopiva veljespari. Meilä on semmonen kontrahti, että met saama käyttää yhtymän mettää kuin ommaa.”

Jos puuta myydään, siitä sovitaan yhdessä. Mutta ei sitä ole myyty kuin kerran. Vain silloin, kun sisarusten osuus lunastettiin yhtymälle. Teuran mukaan se oli ”ensimmäinen ja viimeinen mettäkauppa”.

Monen talon tarpeisiin

Koivikko pitää perhekunnan asuintalot ja lomamökit lämpimänä vuodesta toiseen. Metsä on tarjoillut polttopuita jo 50 vuotta, eikä maaliviivaa näy.

”Mulla on ittelä talo lämmitettävänä, velipojala kaks taloa. Sillä on vielä kaks mökkiä, mihin se tekkee takkapuut. Mulla on ittelä mökki, ja pojala ja sen kaverilla on mökki. Tyttärellä ja sen kaverilla on kans mökki. Kyllä niihin polttopuuta uppoaa.”

Teura laskee, että omasta metsästä itse tehdyt puut tuovat porukalle noin 10 000 euron vuotuisen säästön.

”Muuten pitäs lämmittää öljylä ja sähölä. Kyllä tällä hommalla on yhden omakotitalon hinta hankittu.”

Teurajärven Kolarin kirkonkylällä sijaitsevassa omakotitalossa on noin 170 asuinneliötä.

”Omassa talossa mulla mennee 25–30 klapimottia keskuslämmityskattilan ja leivinuunin lämmitykseen. Vesivarraajaa ei ole, tulet pittää tehä joka päivä. Puut poltethan puolimetrisinä.”

Vanhan kansan isäntä

Teura sanoo olevansa metsänomistajana vanhan kansan isäntämies. Opit on saatu omalta isältä.

”Isä sano aina, että kyllä teillä pojat puuta riittää, ko hakkaatta isot puut eelä. Silloin mettässä on aina uutta puuta kasvamassa. No onhan se pysthön lahoava kuusikko tietenkin oma lukunsa”, mies myöntää.

Kun isommat puut poistetaan ja koivupuskat väljennetään, metsään tulee kasvutilaa ja valoa. Alta nousee uusi puusukupolvi.

”Homma tosin vaatii viitteliäisyyttä ja kykyä tehä työt itte. Mutta se on tosi, että mettästä ei lopu puut koskhan, jos sitä hoijethan harkiten.”

Tilan vanha, järeä ja taaja metsä on säästynyt aina tuulituhoilta, vaikka metsä sijaitsee melko ylhäällä merenpinnasta, Yllästunturin kainalossa.

”Meilä on kirhveen koskematonta mettää. Sielä on kaatunutta puuta, lahopuuta ja lehtoa. On meillä vähän taimikkoakin ja ojitettua sekamettää. Mettätiekin on tehty. Ylispuuhakkuu tehhään sitten, jos ei ennää itte mettätöihin pystytä.”

KARI LINDHOLM

Teollisuuden puuntarve pysyy ennallaan talven yli

Taantuma ei ole vielä purrut metsäteollisuuden puunkäyttöön. Puun tarve pysynee ennallaan talven ylitse.

”Tehtaiden puunkäyttö on säilynyt hämmästyttävän hyvällä tasolla. Varauduimme pahempaan”, kertoo metsäpäällikkö **Jorma Länsitalo** Stora Ensosta.

Koska taantuman uhka leijuu ilmassa, yhtiöt ovat ajaneet varastonsa mahdollisimman pieniksi.

Se yhdessä pitkän kelirikon kanssa on pistänyt etenkin sahojen puuhuollon koville.

”Sopivista leimikoista on ollut jatkuvaa pulaa. Sahoilla on menetetty muutama vuoro puupulan takia, mutta varsinaisiin seisotuksiin se ei ole johtanut.”

Tehtaiden puuhuollon varmistaminen on vaatinut metsäteiden kunnostuksia. ”Olenpa kuullut, että jossain meitä kutsutaan jo Sora-Ensoksi”, markkinointipäällikkö **Kirsi Nordström** sanoo.

Puuvarastot pysyvät pieninä

Länsitalon mukaan Storan Enso pitää puuvarastonsa jatkossakin pieninä. Sillä varaudutaan pahimpaan, eli metsäteollisuuden tuotteiden kysynnän äkilliseen romahdukseen.

Sellaista ei kuitenkaan ole toistaiseksi näkyvissä. Esimerkiksi sellutehtailla tilauskirjat ovat niin hyvällä tolalla, että ennen kevättä tuskin mitään ihmeitä tapahtuu.

”Kuitupuun käyttö säilyy talven yli hyvällä tasolla. Se tarkoittaa sitä, että talven korjuukelit hyödynnetään täysillä”, Länsitalo toteaa.

Sahoilla kysyntä ja tarjonta eivät ole yhtä hyvin tasapainossa. Niille on tulossa seisokkeja.

Vaikka sahojen tilanne on heikko, Stora Enson ostomiesten ykkössuosikki on mäntytukki. Ja mielellään kelirikkoleimikosta.

Samaa hakevat muidenkin yhtiöiden ostomiehet.

”Talviharvennuksia meillä on silmät ja korvat täynnä. Kovin kiinnostus meillä on koivukuitupuusta”, linjaa Länsitalo.

Länsitalon mukaan Stora Enso on lisännyt kuitupuun käyttöä, vaikka tehtaita on suljettu. Kuitupuun ostossa kotimainen puu on kaikissa tilanteissa etusijalla.

Tuonnissa ykkösenä on koivukuitupuu, jota kotimaasta ei saa riittävästi.

JARMO PALOKALLIO

Puun hinnat 15.10.–11.11.2012

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	55.7 ↔	54.6 ↔	41.1 ↓	16.7 ↑	19.1 ↑	16.9 ↑
Keski-Suomi	56.2 ↔	55.0 ↔	43.2 ↑	17.6 ↔	19.6 ↔	17.7 ↑
Savo-Karjala	54.9 ↔	52.8 ↔	43.3 ↑	17.3 ↓	18.1 ↔	17.3 ↓
Kymi-Savo	57.1 ↔	55.2 ↑	44.6 ↑	17.6 ↔	19.4 ↔	17.3 ↑
Etelä-Pohjanmaa	55.8 ↔	53.9 ↔	-	18.6 ↔	19.3 ↑	18.2 ↔
Kainuu-Pohjanmaa	54.4 ↑	52.6 ↓	-	18.5 ↓	18.7 ↓	18.4 ↔
Lappi	48.9 ↓	49.9 ↔	-	18.6 ↓	20.1 ↑	18.1 ↑
Koko maa	**55.5 ↔**	**54.4 ↔**	**43.0 ↑**	**17.9 ↔**	**19.1 ↑**	**17.8 ↑**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	48.0 ↓	47.9 ↔	37.2 ↓	14.5 ↑	15.9 ↑	14.4 ↑
Keski-Suomi	48.6 ↔	47.9 ↔	39.1 ↑	15.1 ↓	16.2 ↔	14.7 ↑
Savo-Karjala	47.7 ↔	45.6 ↓	38.5 ↔	14.7 ↓	15.2 ↔	14.5 ↑
Kymi-Savo	49.6 ↔	47.8 ↑	39.2 ↔	15.0 ↓	15.7 ↔	13.8 ↔
Etelä-Pohjanmaa	46.8 ↑	44.6	-	15.2 ↑	15.5 ↑	14.6 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	46.7 ↔	44.4 ↓	-	14.3 ↓	14.8 ↑	13.0 ↓
Lappi	48.2 ↑	-	-	14.4 ↓	-	14.1 ↑
Koko maa	**48.3 ↔**	**47.2 ↔**	**38.6 ↔**	**14.8 ↓**	**15.7 ↔**	**14.2 ↔**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	57.9 ↔	56.9 ↔	46.6 ↔	29.7 ↑	31.8 ↔	30.2 ↓
Keski-Suomi	54.7 ↓	55.5 ↔	45.0	29.2 ↔	31.6 ↑	30.1 ↑
Savo-Karjala	56.4 ↔	54.6 ↓	46.0 ↑	29.5 ↓	29.6 ↔	31.0 ↑
Kymi-Savo	57.6 ↔	56.6 ↑	48.0 ↔	29.9 ↔	31.0 ↑	30.1 ↔
Etelä-Pohjanmaa	53.9 ↑	52.8 ↑	-	29.5 ↑	29.7 ↔	30.2 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	57.2 ↓	56.3 ↔	-	29.7 ↔	30.0 ↑	30.4 ↓
Lappi	56.4 ↓	57.5	-	29.0 ↓	-	29.4 ↓
Koko maa	**56.8 ↔**	**56.0 ↔**	**46.7 ↑**	**29.6 ↔**	**31.1 ↔**	**30.4 ↔**

Hintojen muutos jaksolta 3.–30.9.2012: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Metsänomistajat myivät 586 484 kuutiota puuta viime viikolla Metsäteollisuus ry:n jäsenille.

Amerikassa tehtaat tekivät hyvää tulosta

Länsimaisille paperin- ja kartongintuottajille ajat ovat vaikeita, mutta Pohjois-Amerikassa tehtaat tekivät silti hyvää tulosta vuoden kolmannella neljänneksellä.

Raaka-aineen alhainen hinta ja heikko dollari vauhdittivat vientiä Yhdysvaltojen ulkopuolelle, sellu- ja paperimarkkinoita seuraava Foex kertoo.

Euroopassa korkea puun hinta, verot ja työvoimakustannukset sekä euron kurssi ovat syöneet paperitehtaiden kannattavuutta verrattuna amerikkalaisiin.

Euro heikentyi edellisviikosta 1,2 prosenttia dollariin nähden, mikä nosti havusellun euromääräistä tonnihintaa lähes 13 eurolla viime viikosta. Havusellun kysyntä ja tarjonta ovat paremmin tasapainossa kuin lehtisellun.

Euroopassa ruskean pakkauskartongin hintaa on saatu nostettua lähes kahdella eurolla viime viikosta. Hinta on nyt 583 euroa tonnilta.

Pohjois-Amerikassa kartonkimarkkinat ovat tasapainossa, mutta sanomalehtipaperikoneiden muuttaminen kartongintuotantoon saattaa aiheuttaa ylikapasiteettia.

SUVI NIEMI

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

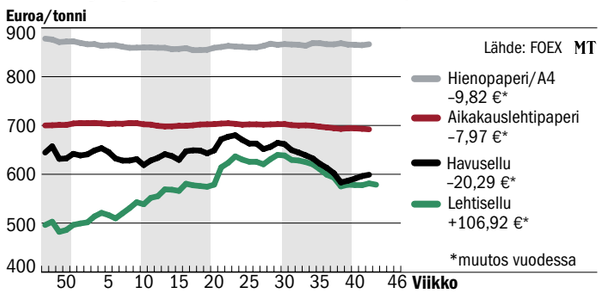

» Euro heikentyi edellisviikosta 1,2 prosenttia dollariin nähden.

METSÄSTÄ LYHYESTI

Puurakentamiseen sijoitettu euro tuottaa toisen alueelle.

Puurakentaminen työllistää alueita

Mikäli puurakentamista lisätään tavoitteiden mukaisesti, Etelä-Pohjanmaalla työllisyys voi nousta 1 300 henkilöllä ja bruttokansantuote 140 miljoonalla eurolla.

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin tutkimuksen mukaan yksi puurakentamiseen sijoitettu euro tuottaa toisen euron muualla aluetaloudessa.

WWF palkitsi UPM:n ja Metsä Boardin

Metsä Board ja UPM saivat tunnustusta toimitusketjunsa läpinäkyvyydestä WWF:n kansainvälisessä paperintuottajille suunnatussa WWF Enviromental Paper Awards -vertailussa. Yhtiöitä kiitettiin siitä, että tuotannon ympäristövaikutuksista on saatavilla julkista tietoa.

UPM:n tuotteet saivat tunnustusta myös ympäristöystävällisyydestään.

Rahoitusta biomassainnovaatioille

Suomen Akatemia rahoittaa metsäbiomassan käyttöön perustuvia biotalouden tutkimushankkeita.

Rahoitusta saavat muun muassa VTT:n ja Jyväskylän yliopiston hanke, jossa selvitetään vaahdon hyödyntämistä puukuitupohjaisten kuitutuotteiden valmistuksessa sekä Turun yliopiston hanke, jossa tutkitaan miten puuperäiset yhdisteet voivat estää tai hidastaa rintasyövän kehittymistä.

Digikioski tulostaa lehden odotellessa

Vuodenvaihteessa ruotsalaiset voivat tulostaa itse suosikkilehtensä digitaalisessa lehtikioskissa. Asiakas saa lehden muutamassa minuutissa, kertoo Dagens Nyheter.

Papernet.se-sivuston mukaan ensimmäiset digikioskit tulevat Tukholman Skavstan lentokentälle ja Karoliiniseen sairaalaan.

Print-on Demand-tekniikka on toimittaja **Lars Adaktussonin** ja hänen veljensä **Hansin** idea. Heidän Meganews-yrityksensä ajatus on vähentää lehtiyhtiöiden jakelukustannuksia.

Mäntytukista voi vielä tulla pula Ruotsissa, ellei viljelyala kasva.

Ruotsi rohkaisee männyn viljelyyn

Ruotsissa ollaan huolissaan metsien kuusettumisesta. Riistaeläinten tuhojen vuoksi kuusta on istutettu kuivillekin kasvupaikoille.

Puun laatu on huonoa ja riistaeläimillä on ollut vaikeuksia löytää ruokaa, kertoo Land-lehti.

Metsänomistajien, yritysten ja Sveaskogin yhteinen projekti pyrkii lisäämään männynkasvatusta ja edistämään metsästäjien ja metsänomistajien yhteistyötä.

Södran sahat lisäävät tahtia

Laskusuhdanteesta huolimatta Södra kasvattaa sahauskapasiteettiaan ensi vuonna, kertoo Land-lehti.

Mönsteråsin sahalla Kaakkois-Ruotsissa siirrytään huhtikuussa kahdesta vuorosta kolmeen vuoroon. Sahatavaran vuosituotanto kasvaa 410 000 kuutiometriin. Myös muilla konsernin sahoilla lisätään tuotantoa myöhemmin.

Södra Timberin toimitusjohtaja **Håkan Svensson** sanoo, että tuotannonrajoituksien sijaan nyt on aika tehostaa toimintaa entistä suuremmilla tuotantomäärillä.

Brasiliassa avataan uusi sellutehdas

Eldorado avaa torstaina uuden sellutehtaan eteläiseen Brasiliaan. Tehtaan tuotantokapasiteetti on 1,5 miljoonaa tonnia valkaistua eukalyptussellua vuodessa. Sellua myydään Kiinaan ja Eurooppaan.

Eldoradon tuotantomäärä on suurin piirtein sama mikä poistuu, kun Jari Celulose sulkee sellutehtaansa Pohjois-Brasiliassa ja Sappin tehdas Minnesotassa muuttaa tuotantosuuntaansa, Foex kertoo.

Suomalaista viskoositeknologiaa Kiinaan

Avilonin Valkeakosken viskoosikuitutehtaalla kehitetystä teknologiasta tuli vientituote, kun teknologiayhtiö Carbatec teki kiinalaisen Tangshan Sanyoun kanssa ensimmäisen lisenssisopimuksensa.

Sopimus koskee PPV-teknologiaa, joka mahdollistaa viskoosikuidun valmistamisen sataprosenttisesta paperisellusta. Tangshan Sanyou on maailman neljänneksi ja Kiinan toiseksi suurin viskoosin valmistaja noin 480 000 tonnin vuosituotannolla.

”Lisenssisopimus on merkittävä askel uuden teknologiamme maailmanlaajuisessa kaupallistamisessa. Nyt allekirjoitetun lisenssisopimuksen rinnalla meillä on meneillään useita muita lisenssineuvotteluja PPV-teknologiasta”, toteaa Carbatecin toimitusjohtaja **Heikki Hassi**.

Avilon ei itse tällä hetkellä valmista viskoosikuitua, sillä kuidun hinta on romahtanut.

”Vielä emme tiedä, milloin tuotanto käynnistetään uudelleen. Nyt se ei kannata, koska viskoosin myynnistä ei jäisi katetta. Nykyisillä viskoosikuidun hinnoilla kiinalaisetkin tekevät tappiota, joten on perusteltua odottaa hintojen nousevan lähiaikoina”, Hassi kertoo.

Valkeakoskella on kuitenkin käytössä yksi erikoislinja, joka valmistaa muualta ostetusta viskoosista antimikrobisia kuituja. Antimikrobisia kuituja käytetään muun muassa sairaala- ja urheilutekstiileissä ja erilaisissa hygieniatuotteissa.

Avilon ja Carbatec kuuluvat pörssiyhtiö Neo Industrialiin.

SUVI NIEMI